

De Sexti Empirici librorum numero et ordine.

1. Sexti Empirici libri qui feruntur sunt hi: *Πυρρωνείων ὑποτυπώσεων ἀββγ.* πρὸς λογικούς ἀββ. πρὸς φυσικούς ἀββ. πρὸς ἠθικούς. πρὸς γραμματικούς. πρὸς ῥήτορας. πρὸς γεωμέτρας. πρὸς ἀριθμητικούς. πρὸς ἀστρολόγους. πρὸς μουσικούς. Quorum librorum duplicem eam esse rationem, ut et suum quisque haberet initium finemque et quasi in corpora quaedam majora coirent, scriptor satis diligenter indicavit. Nam ut totum Pyrrh. hyp. opus in tres commentationes diserte distinxit (ed. Bekk. hyp. 1, fin. 2, fin. 3, 279. *ἐνταῦθα περιγράφομεν καὶ τὸ τρίτον σύνταγμα καὶ τὸ πᾶν τῶν Πυρρωνείων ὑποτυπώσεων σπούδασμα*), sic in ceteris eadem fere ubivis diligentia usus est. Segregantur expressis verbis libri adv. Log. ab illis, quae adversus Physicos disputantur (Log. 2, fin., Phys. 1, init.) neque minus haec a libro adv. Eth. (Phys. 2, fin., Ethic. init.). Rursus in ipsis libris adv. Log. et adv. Phys. a priore utraque commentatione discernitur posterior. Log. 2, init. *προανυσθέν ὑπόμνημα*. Log. 1, fin. *ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς πειρασόμεθα . . . διαπορεῖν*. Phys. 1, fin. Eadem prorsus ratione agitur in libris adv. Gramm. (Gramm. fin., Rhet. in.), adv. Rhet. (Rhet. fin.), adv. Astrol. (Arithm. fin., Astrol. init.), adv. Music. (Astrol. fin.). At illud minus perspicuum est, quae adv. Geom. et adv. Arithm. Sextus disseruit, num diversis ea libris exigantur an uno. Nihil equidem moror, quod Mathem. 8. *ἰδιαίτερον δὲ πρὸς μὲν γραμματικούς . . . πρὸς δὲ γεωμέτρας . . . πρὸς δὲ μουσικούς . . .* adversus Arithmeticos disputaturum se esse Sextus non pollicetur, quum et rhetores et astrologi simili quadam festinatione praetermittantur; sed illa graviora videntur, cum quod Geom. 116. libri finem indicare neglexit, tum quod Rhet. 113 et Arithm. 34 utriusque disciplinae doctores simul proferuntur (*ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς καὶ τῶν πρὸς τοὺς γεωμέτρας καὶ ἀριθμητικούς ἀποριῶν ἀπιώμεθα — τὸσαῦτα καὶ πρὸς τοὺς γεωμέτρας καὶ ἀριθμητικούς ἀπορητικῶς διεξεληθόντες*), ita ut Sextus, etsi geometrica principia et theoremata a numerorum natura distinguit (Arithm. 1), tamen unam eas videatur quam duas disciplinas dicere maluisse.*) (cf. Astrol. in. *περὶ . . . μαθηματικῆς*

*) Simili ratione quinque tantum artes enumerantur Schol. MSS. ad Dionys. Thrac. (apud Fabric. in Sextum Empir. p. 216): *Ἐγκύκλιοι δὲ εἰσι τέχνηαι ὅς ἐστι λογικῆς καλοῦσιν, οἷον Ἀστρολογία, Γεωμετρία, Μουσική, Γραμματική, Ῥητορική*. Quae Bernhardy ad Suidam 1, 2, p. 91. e schol. Basilii MS. in Gregor. Naz. assert: *Ἐγκύκλιον παιδευσίον φασὶ καὶ τὴν καθόλου, οἷον γραμματικὴν καὶ ποιητικὴν καὶ ῥητορικὴν καὶ φιλοσοφίαν καὶ μαθηματικὴν καὶ πᾶσαν ὡς ἔπος εἰπεῖν τέχνην τε καὶ ἐπιστήμην* (cf. Zonar. Lexic. *Ἐγκύκλιος ἢ γραμματικὴ ἢ ποιητικὴ ἢ ῥητορικὴ ἢ φιλοσοφία ἢ μαθηματικὴ καὶ ἅπλως πᾶσα τέχνη καὶ ἐπιστήμη . . .*), in iis *μαθηματικῆ* non minus geometriam et arithmetice complecti videtur; metuo tamen ne etiam astrologiam (cf. Sext. Emp. adv. Astrol. init. *περὶ ἀστρολογίας ἢ μαθηματικῆς*) comprehendat. — Itaque miror cur Bekkerus in edit. Sexti geometriam et arithmetice non uno libro absolvet.

... οὐτε τῆς τελείου ἐξ ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας συνεισώσης). — De corporibus librorum quae dixi, postquam I. Bekkerus omnium oculis proposuit, brevi praecidam. Sunt utique praeter Pyrrh. hyp. duo, philosophiae alterum (adv. Dogmaticos), alterum encyclion (adv. Mathematicos). Quod non clausulae modo docent librorum adv. Eth. et adv. Mus. (ἐν τοσοῦτοις τὴν σύμπασαν τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς διέξοδον ἀπαριζόμεν — ἐν τοσοῦτοις τὴν πρὸς τὰ μαθήματα διέξοδον ἀπαριζόμεν), sed illa imprimis persuadent quae exordiorum praefationumve instar utrisque libris praemittuntur p. 191—195, 9 et p. 599—607, 24 ed. Bkk.

2. Sed non omnia Sexti scripta ad nostram aetatem pervenisse ipsius verba suspicionem movent. In quo ne cum I. A. Fabricio viro ceterum de Sexti studiis omnium optime merito cumque aliis viris doctis aut plura desideres aut saepius animi pendeas*), copiosius de ea re dicemus. Nam primum quidem qui hyp. 1, 21 laudatur ὁ ἀντιρρητικός λόγος, non est quod intercidisse eum suspiceris, modo ἀντίρρησιν dici memineris, quidquid contradictionis adversus eos, qui vel philosophiam vel disciplinas liberales (μαθήματα) profiteantur, a sceptico proferatur. Math. 39 (Bkk. p. 607, 5) ἐπεὶ οὐ καθολικὴν μόνον πρὸς πάντας τοὺς μαθηματικούς ὑποσχόμεθα ποιήσασθαι τὴν ἀντίρρησιν ἀλλὰ καὶ εἰδικωτέραν πρὸς ἕκαστον... ib. 91. 175. 241. Rhet. 9. Geom. 1. 93. Arithm. 10. 34. Astrol. 3. 43. Mus. 3. 4. 37. hypot. 2, 47. 103. Log. 2, 336. sim. Itaque ut Mathem. 35 (Bkk. p. 606, 15) (μετακτιόν δὲ τὰς ἀπορίας ἐκ τῶν περὶ μεταβολῆς καὶ πάθους γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς προεγκεχειρημένων ἡμῶν) ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φυσικούς ἀντιρρήσεσι intelligendae sunt ἀντιρρήσεις illae Phys. 1, 195 sq. 2, 310—350. hypot. 3, 102—114, ita ἀντιρρητικὸν λόγον hyp. 1. l. l. nihil aliud dici patet nisi orationem contradictoriam adversus dogmaticos quoslibet methodo principiisque scepticorum praemunitam inque ipsis libris quos habemus requirendum esse, sive hyp. 2, 14 sq. sive Log. 1, 29 sq., quum praesertim locus uterque ad hyp. 1. l. l. remittere lectorem videatur verbis his ἐν τῷ περὶ τῆς σκέψεως λόγῳ διεξήλθομεν — ἐν τοῖς περὶ τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς ἐξεθέμεθα (cfr. Fabric.). — Ipse hypot. liber primus unus non est ἀντιρρητικός λόγος, quia non in contradicendo versatur, sed philosophiae scepticae naturam describit. ibid. 5. τῆς σκεπτικῆς οὖν φιλοσοφίας ὁ μὲν λέγεται καθόλου λόγος ὁ δὲ εἰδικός, καὶ καθόλου μὲν ἐν ᾧ τὸν χαρακτῆρα τῆς σκέψεως ἐκτιθέμεθα (= τὸν καθόλου τῆς σκέψεως λόγον ibid. fin.); cui opponitur 6. εἰδικὸς ἐν ᾧ πρὸς ἕκαστον μέρος τῆς καλουμένης φιλοσοφίας ἀντιλέγομεν.

Majorem dubitationem excitaverunt σκεπτικὰ ὑπομνήματα ter commemorata. Sed ne ea quidem in libris nostris non quaerenda esse equidem intelligo. Quae sint, accuratius vel hinc perspicitur, quod non laudantur nisi in libb. adv. Mathem. In exordio enim Math. 29 legitur: τὸ ἀληθὲς ἀπορον, ὡς ἐν τοῖς σκεπτικοῖς ὑπομνήμασι δέδεικται. Rhet. 106. ὅτι δὲ οὐδὲν ἐστὶν ἀπόδειξις, ἀκριβέστερον μὲν δείκνυται ἐν τοῖς σκεπτικοῖς ὑπομνήμασιν. Music. 52. ἐκ τοῦ... τὴν φωνὴν ἀνύπαρκτον ἡμῶν ἐν τοῖς σκεπτικοῖς ὑπομνήμασι δεδειχθαι ἀπὸ τῆς τῶν δογματικῶν μαρτυρίας. Itaque σκεπτικὰ ὑπομνήματα, ut videtur, vocantur libb. Pyrrh. hyp. et adv. Dogm.; et sane agitur de veri natura dubia hyp. 2, 80 sq. Log. 2, 1 sq. et demonstrationem esse negatur hyp. 2, 144 sq. Log. 2, 337 sq. — Magis dubium est, Music. l. l. quo referenda sint; nam Log. 2, 131, ubi de vocis natura disseritur, dogmaticorum testimoniis Sextum non uti Fabricius bene monuit. Tamen ad eum ipsum locum respici mihi quidem persuasum est, neque dubitavisset Fabricius, si Music. l. l. ex iis quae

*) Cf. Fabric. ed. 1718 in notis p. 1, 57, 116, 221, 229, 278, 309, 367 sim. Marsilius Cagnatus, Variarum observ. III, 6, VIII ap. Fabric. — Brandis, Gesch. d. griech.-röm. Phil. 3, 2, 210. Zeller, Phil. d. Gr. II. Auf. 3, 2, 28. Ritter, Gesch. d. Phil. 4, 299. C. L. Kayser, in Philologo, 4, 48. in Mus. Rhen. 1850. 7, 161.

sequuntur οἱ τε γὰρ ἀπὸ τῆς Κυρήνης φιλόσοφοι ... οἱ γέ τοι περὶ τὸν Δημόκριτον καὶ Πλάτωνα intellexisset, ante ἀπὸ τῆς τῶν δογματικῶν μαρτυρίας — voculam καὶ excidisse, ut duabus de causis Sextus sonos esse negare (ὅτι οὐκ εἰσὶ φθόγγοι) videatur, cum quod nulla omnino sit vox, id quod Log. I. I. subtiliter et copiose demonstraverat, tum e testimoniis dogmaticorum, qui laudantur postea. Ita vero σκεπτικὰ ὑπομνήματα si inter libros, quos habemus, requirenda esse jam satis constat, haud scio tamen an omissis Pyrrh. hyp. de libris adv. dogm. tantummodo sint intelligenda. Quamquam enim disputandi methodus, quae in hypot. est, hic illic ὑπομνησκειν dicitur e. gr. 2, 80. 196. 3, 37, at integros hypot. libros ὑπομνήματα nuncupari non animadverto, verum etiam ab his, quippe quae prolixiore quadam atque subtiliore disserendi ratione utantur, distinguuntur. hyp. 1, 222 πλατύτερον μὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι διαλαμβάνομεν (? cf. infra §. 9), γυν δὲ ὡς ἐν ὑποτιπώσει διαλαμβάνομεν.*)

Neque vero magis perierunt Πυρρώνεια quae passim commemorantur. Non diversa esse ab iis quae σκεπτικὰ ὑπομνήματα vocantur statim intelligitur e Music. 58. περὶ ὧν, ὡς ἔφην, ἐν τοῖς Πυρρωνείοις ὑπομνηματιζόμενοι διεξήειμεν coll. ibid. 52. πῶς οὖν καὶ ἔρεϊ τις ὅτι οὐκ εἰσὶ φθόγγοι; ἐκ τοῦ φωνῆν αὐτοὺς καὶ γένος ὑπάρχειν, φήσομεν, καὶ τὴν φωνῆν ἀνύπαρκτον ἡμῖν ἐν τοῖς σκεπτικοῖς ὑπομνήμασι δεδειχθαι... Consentit ei opinioni, quod Πυρρώνεια sicut σκεπτικὰ ὑπομνήματα illa nonnisi in libris adv. Math. proferuntur et tempore eos antegrediuntur (cf. §. 9) et maxime libros adv. Dogm. respiciunt. Itaque Music. 61. ὅτι οὐδὲν ἐστὶ χρόνος, ἤδη μὲν παρεστήσαμεν ἐν τοῖς Πυρρωνείοις... spectant ad Phys. 2, 169—247 et, si vis, ad hyp. 3, 136—150, et Music. 58 Sextus de Log. 2, 131 cogitat. Difficilior locus tertius quo Πυρρώνεια excitantur, Grammat. 282 (cf. 272). Negat ibi Sextus Pyrrhonem suum Homeri carmina eo consilio evolvisse, hinc ut placita sua hauriret vel muniiret, id quod Grammatici contendebant (οὐ πάντως διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν 281); tum pergit: ἀλλὰ τάχα μὲν ψυχαγωγίας χάριν καὶ ὡς εἰ κομωδῶν ἠκροῦσθαι, τάχα δὲ καὶ τοὺς ποιητικὸς παρατηρῶν τρόπους καὶ χαρακτῆρας' ... οὐκ ἀπέοικε δὲ καὶ ἄλλας αἰτίας ὑπάρχειν, περὶ ὧν ἐν τοῖς Πυρρωνείοις διεξήλθομεν. Quodsi verba extrema ita accipi debeant ut putemus, Sextum in Πυρρωνείοις etiam alias causas enarrasse se dicere, cur Homero Pyrrho operam dedisset, non dubium est quin de deperdito libro agatur. Tum vero Πυρρώνεια nescio an vitam Pyrrhonis potius quam philosophiam significare putandum sit; cuius generis Laërtius vitas suas composuit et ceteras et Pyrrhonis ipsius, in qua (IX, 67) mentio fit amoris ejus Homericum. Neque ego contenderim ab eo scribendi genere Sextum, ut scepticum, ita abhorruisse ut ne de scholae conditore quidem exercere voluerit. Ne illud quidem me terret, quod Diogenes in Pyrrhone vitae a Sexto compositae, si qua fuerit, mentionem non fecit. Sed ut taceam, quam bene Music. locis loci aliunde excitati concinant, quoniam illis philosophiae res easque vere Scepticas, non historiae tractari intelligo, Gramm. I. I. aliter interpretanda esse censeo. Dicit Sextus: „Verisimile est, cur Pyrrho, quamquam Scepticus, Homero operam impenderet, praeter causas, quas modo diximus, etiam alias fuisse; de quibus (ipsi) in Pyrrhoneis disseruimus“ i. e. in Pyrrhoneis res ejusmodi commemoravimus, propter quas Pyrrhonem, quamquam Scepticum, Homerum lectitasse consentaneum est. Nimirum ut Pyrrho apud Diogenem Homeri amatissimus inducitur cum aliis de causis tum propter Iliad. ζ 146 et η 106: sic Sextus Homerum non modo ignorat, verum etiam dieta ejus saepissime vel in rebus gravioribus profert, ita

*) codd. Bekkeriani CR in fine Log. haec habent: σέξτον ἐμπειρικῶν ὑπομνημάτων τὸ ἔβδομον, et in fin. Ethic.: σέξτον ἐμπειρικῶν ὑπομνημάτων τὸ δέκατον. τέλος τῶν τοῦ σκεπτικοῦ σέξτον τῶν πρὸς ἀντίρρησιν δέκα ὑπομνημάτων. De denario numero infra disseremus; nunc ὑπομνημάτων in numero his verbis ceteros omnes libros praeter hypot. haberi monemus.

quidem ut si non laudat atque comprobat, at certe magni facere videatur (hyp. 1, 68. 86. Phys. 1, 4. 37. 63. Log. 1, 128 sim.); quod vero ipse sibi indulgebat, cur non idem condonaret Pyrrhoni? In hunc igitur sensum si Gramm. l. l. interpretamur, jam nihil obstat, quin neque *Πυρρώνεια* desiderari, sed ceteris quos habemus libris, imprimis libr. adv. Dogm. contineri censeamus.

Mathem. 26. haec habentur: *ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τοῦ σώματος νοήσεώς τε καὶ ὑποστάσεως ἐν τοῖς σκεπτικοῖς ὑπεμνήσαμεν ἀκριβέστερον· γυνὴ δὲ ἀποστάντες τοῦτων τῶν ἐλέγχων...* Σκεπτικά quae ibi dicuntur, quum et librum ante confectum significant (cf. infra §. 9) et quod de rebus philosophiae scepticae copiosius disserteretur quam quem tunc Sextus in manibus haberet, non minus quam *σκεπτικά ὑπομνήματα* vel *Πυρρώνεια* ceteros libros complectuntur aut omnes aut libr. adv. dogm. Itaque conferre jubemur (hyp. 3, 38 sq.) Phys. 1, 366 sq. Ethic. 225 sq.

De elementis Sextum peculiari opera egisse suspicatus est Fabricius e Phys. 2, 5 *περὶ μὲν οὖν κενοῦ ποικίλως ἐν τοῖς περὶ στοιχείων ἐξηγήσαμεν.* Nam neque sufficere censebat quae de vacuo leguntur Phys. 1, 333 sq. neque de vacuo disputari ibid. 359 sq. ubi de elementis disserteretur. Quod utrumque bene is quidem monuit; sed alterius de elementis disputationis non meminerat hyp. 3, 30 sq. *περὶ τῶν ὑλικῶν καλουμένων ἀρχῶν λεκτέον.* (cf. 37. *τὴν τῶν στοιχείων καὶ τῶν ὑλικῶν ἀρχῶν ἀκαταληψίαν... αἱ περὶ στοιχείων δόξαι*); cui quae de loco et vacuo quaestio additur 124—130 in hanc sententiam decernitur: *διὰ δὲ ταῦτα καὶ τὸ κενὸν ἀνυπόστατον εὐρίσκειται, εἴγε μὴ δυνατὸν ἔστιν αὐτὸ κατασχεθῆναι ὑπὸ σώματος καὶ γενέσθαι τόπον· ἐλέγξειτο γὰρ κενὸν εἶναι ὃ οἶόν τε ὑπὸ σώματος κατασχεθῆναι.* De hac igitur quaestione cogitat, credo, Sextus Phys. 2, l. 1.

Denique aliis locis permultis sine dubio libri laudantur qui adhuc exstant. Cf. quos *ῥῆσος* describemus infra §. 9.

3. At nonnulla certe scripta perierunt. Primum desiderantur *ἰατρικὰ ὑπομνήματα* quae laudantur Log. 1, 202 *ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τούτου (sc. Ἀσκληπιάδου τοῦ ἰατροῦ) φορᾶς ποικιλώτερον καὶ κατ' ἰδίαν ἐν τοῖς ἰατρικοῖς ὑπομνήμασι διεξήλθομεν, ὥστε μὴ ἔχειν ἀνάγκην παλινοθεῖν.* Ac de sua quidem arte Sextum, virum praesertim in scribendo strenuissimum, librum composuisse adeo omnium maxime verisimile est, ut, etiamsi ipse non indicasset, nemo nostrum ultro non suspicaretur. Neque ita difficile arbitror conjectura assequi, quibus potissimum de rebus liber deperditus egerit. Nam si de Aesclepiadis familia *ποικιλώτερον καὶ κατ' ἰδίαν* Sextus ibi disseruit, de omnibus fere aetatis suae medicinae rationibus atque placitis eodem libello disputasse eum consentaneum est. Itaque non solum quid ipse de arte sua sentiret una explanavit, sed etiam *οἱ ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας ἰατροί* vel *οἱ ἐμπειρικοί* (Log. 2, 191. 327. cf. *ἡ ἐμπειρία ἢ κατὰ τὴν ἰατρικὴν αἴρεσις* hyp. 1, 236), nobilis illa medicorum secta, quid sibi vellent, ibidem docuisse eum persuasum habeo. Hinc vero efficitur, ut ab iis, quae *ἰατρικὰ ὑπομνήματα* nuncupantur, illa nomine tantum, non re diversa esse suspicer, quae *ἐμπειρικὰ ὑπομνήματα* dicuntur Gramm. 61. *ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῷ Πιολεμαῖος ὁ περιπαιητικὸς ὅτι οὐκ ἔχρησεν ἐμπειρίαν εἰρηκέναι τὴν γραμματικὴν... οὐ συνοροῦν ὅτι τάτιται μὲν καὶ ἐπὶ τέχνης τοῦνομα, καθὼς ἐν τοῖς ἐμπειρικοῖς ὑπομνήμασιν ἐδιδάξαμεν.*

Deinde de anima Sextum separatim egisse haud facile divinaveris, quum legas hyp. 2, 31 *τῶν περὶ ψυχῆς διαλαβόντων, ἵνα τὴν πολλὴν καὶ ἀνήνυτον μάχην παραλίπωμεν;* sin vero, neque affirmare quidquam neque negare eum voluisse putaveris; in quem modum fuerunt sane qui sentirent, ut ipse refert l. l. *οἱ μὲν μὴ εἶναι τὴν ψυχὴν ἔφασαν, ὡς οἱ περὶ τὸν Μεσσηρίον Δικαίαρχον, οἱ δὲ εἶναι, οἱ δὲ ἐπέσχον.* Mirum igitur, quod longe

secus factum est. Scripserat enim *περὶ ψυχῆς ὑπομνήματα*, in quibus non esse animam demonstravit. Music. 55 ἄλλος δὲ τις κἂν ἐκείνως ἐπιχειρήσειε λέγειν, ὡς εἰ μὴ εἴη ψυχὴ, οὐδὲ αἰσθήσεις... ἀλλὰ μὴν οὐδὲν ἐστὶ ψυχὴ, καθὼς ἐν τοῖς περὶ αὐτῆς ὑπομνήμασιν ἐδείκνυμεν. Phys. 2, 284 εἴρηται δὲ περὶ τούτων ἀκριβέστερον κἂν τῇ περὶ κριτηρίου σκέψει κἂν τοῖς περὶ ψυχῆς.

Hi igitur libri duo tresve haud dubie interciderunt. Favet fortasse ruinae, quod a corporibus scriptorum quae diximus tamquam alienos Sextus secluserat; nam ex his ipsis neuntiquam neque illos neque aliud quidquam plenioris argumenti casu excidisse sentio. Sed *ιατρικά* ista quando perierunt? Mirum quod nemini antiquitatis scriptori memorantur; sed aliquamdiu certe vigeant, quoniam iis potissimum factum videtur, ut Sextus non solum philosophiae sed etiam artis medicae laudibus celebraretur familiaeque suae princeps diceretur*). Illud quoque incertum, quo nomine liber deperditus vere inscriptus sit. Utrum *περὶ ἱατρικῆς*? an *πρὸς τοὺς λογικοὺς καὶ τοὺς ἐμπειρικοὺς τῶν ἱατρῶν*?**)

Denique duo loci exstant, qui lectorem aliorum remittant, ita tamen ut neque ad scripta quae habemus pertineant neque deperdita quaedam esse satis testentur. hyp. 2, 219 οὐκοῦν ὁ περὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν ὑπολείπεται λόγος. περὶ οὗ πλατύτερον μὲν ἐν ἄλλοις διαλεξόμεθα, et ibid. 259 ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων (sc. τῶν ἀμφιβολιῶν) καὶ εἰσαυθὺς διαλεξόμεθα. Dubitabam quondam an loco priore *ἐμπειρικά ὑπομνήματα* illa innuerentur, quum a quaestione generali de experientiae natura non omnino alienum putarem disputari, essentne genera et species necne; quod qui experientiae auctoritatem defenderet quum affirmare posset, scepticus more suo negare poterat. Quam opinionem probare videbatur illud, quod voce *πλατύτερον*, sicut hyp. 1, 222 (cf. supra §. 2), ad majores commentationes (*ὑπομνήματα*) ablegamur. Sed quum *διαλεξόμεθα* tempore futuro dictum animadverto, num Sextus promissum solverit in medio relinquere malo quam incertum pro certo vendere. Idem sentio de altero loco.

4. His expositis jam de numero scriptorum quaeremus. Possunt autem compluribus modis enumerari. Insunt enim tribus corporibus quae diximus

	hypot.	adv.	Log.	Phys.	Eth.	Gramm.	Rhet.	Geom.	Arithm.	Astrol.	Music.	
commentationes												
eiusdem argumenti	1											vid. supra §. 1.
commentationes praeter hypot.	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	= 10 (9)
singuli libri	3											= 9 (8)
singuli libri praeter hypot.	—	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	= 14 (13)
												= 11 (10)

Accedunt duo illa triave scripta deperdita.

*) Fabricius in Testimoniis de Sext. Emp. affert ex auctore Isagoges quae legitur inter Galeni opera: τῆς δὲ ἐμπειρικῆς προέστησεν Φιλῖνος Κῶος... μετὰ Φιλῖνον ἐγένετο Σεραπίων Ἀλεξανδρεὺς, εἶτα Ἀπολλώνιοι δύο, πατὴρ τε καὶ υἱὸς Ἀντιοχίδης, μετ' οὓς Μηνόδοτος καὶ Σέξτος, οἱ καὶ ἀκριβῶς ἐγράψαν αὐτὴν, et ex auctore tabellae de Sectis Medicorum a Lambecio vulgatae: Συναστήσαντο τὴν ἐμπειρικὴν οὐδὲ Ἀκρων Ἀραγαγάντιος, Φιλῖνος Κῶος, Σεραπίων Ἀλεξανδρεὺς, Σέξτος, Ἀπολλώνιος.

**) Nam ipse Sextus, quamquam jam a Diogene IX, 116 ὁ ἐμπειρικός appellatur, empiricorum medicorum non tam amicus fuisse ac sodalis quam adversarius videtur. De qua re spero fore ut accuratius mox disputem in Sexti Pyrrhon. hypot. Interpretatione annotationibus instructa, quae Philosophorum Bibliothecae Kirchmännianae inseretur. Nunc satis habeo monere, etsi Log. 2, 191 οἱ ἀπὸ τῆς ἐμπειρίας ἱατροὶ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς σκέψεως φιλόσοφοι dicatur, hyp. 1, 236 gravioribus verbis doceri: ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ τῇ κατὰ τὴν ἱατρικὴν (αἰετῆσαι?) τὴν αὐτὴν λέγονται εἶναι τὴν σκεπτικὴν φιλοσοφίαν, γνωστόν ὅτι εἴπερ ἡ ἐμπειρία ἐκείνη περὶ τῆς ἀκαταληψίας τῶν ἀδήλων διαβεβαιούται, οὔτε ἡ αὐτὴ ἐστὶ τῇ σκέψει οὔτε ἄρμόζοι ἂν τῷ

Ultimum quem posuimus ordinem passim jam libb. mser. tueri videntur, quum adv. dogm. et mathem. libros decem numerent, disputationes adv. Geom. et Arithm. pro uno videlicet libro sumentes. Sic Bekkeri CR post Phys. 1: *σέξιου τῶν εἰς δέκα τὸ ὄρθου;* post Eth. *σέξιου ἐμπειραίου ὑπομνημάτων τὸ δέκατον. ἰέλως τῶν τοῦ σκεπτικοῦ σέξιου τῶν πρὸς ἀντίρρησην δέκα ὑπομνημάτων;* Ciz. (Bkk. C) in indice Phys. 2 apud Fabr. 633 p.: *Σέξιου τῶν εἰς δέκα τὸ ἔννατον* et idem in indice Eth. apud Fabr. 691 p.: *τῶν εἰς δέκα ὑπομνημάτων τὸ δέκατον.*

Sed ea res editores aliosque viros doctos non mediocriter vexavit. Nam ed. Chovetana (Genevae 1621) praeter hyp. libros quamquam Arithm. a Geom. divellit, non undecim, quos debuit, sed decem libros prae se fert, quos omnes adv. Mathem. vocat; uno enim libro tacite adv. Log. commentationem complectitur, etsi *περὶ φιλοσοφίας βιβλία δύο* (idem titulus perhibetur apud Fabr. 370 p.) dicere eam non dubitat. Magis circa eam rem laboravit Fabricius p. 214, 458, 633, 691. Is quidem sensit, duos libros adv. Log. esse et quamvis propter brevitatem materiae, ut minus apte dicit, dubius esset, quum Geom. ab Arithm. segregaret*), non decem, sed undecim esse enumerandos intellexit; tamen ut undecim diceret, animum inducere non potuit (cf. infra §. 6). At Im. Bekkerus, sicut ejus erat mos, silentio rem ita transegit, ut Geom. ab Arithm. divellens undecim statueret, sex adv. Math. et quinque adv. Dogm., sed hos tantum numeris designaret. Quem secutus, ut videtur, Brandis, hist. phil. III, 2, 209 undenarium numerum tantopere maluit, ut etiam in Diog. Laërt. IX, 116, de quo loco mox fusius tractabimus, pro *δέκα τῶν σκεπτικῶν* conjiceret *ἔνδεκα*.

5. Sed quae hactenus e Sexto ipso de numero librorum elicuimus, perturbari videntur iis quae ab aliis scriptoribus docentur. Nam Diog. Laërt. IX, 116 in vita Timonis haec habet: *Ἡροδότου δὲ διήκουσε Σέξιου ὁ ἐμπειρικός, οὐ καὶ τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν καὶ ἄλλα κάλλιστα. Σέξιου δὲ διήκουσε Σαιορνῖνος κιλ.* Verterunt Fabricius: „Herodotum Sextus Empiricus audivit, ejus sunt decem illa sceptica volumina, aliaque pulcherrima“; ed. Paris. 1850: „... ejus sunt decem illa de scepticis volumina...“; ed. Amstel. 1692: „cujus sunt decem illa volumina“ (voce „sceptica“ vel „de scepticis“ nescio quo casu omissa); Menagius in observationibus „... decem libros *τῶν Σκεπτικῶν*...“ (cf. ibid. in Indice Scriptorum ad Diog. „*ἐν τῶν Σκεπτικῶν δέκα βιβλίοις*“). Zeller, Phil. d. Gr. III, 2, 29 (ed. alt.) dicit: „Beide Werke (sc. die dogm. und math. des Sextus) zusammen, nur mit etwas anderer Eintheilung der Bücher, möchte man in den *τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν* sehen, welche Diog. IX, 116 Sextus beilegt...“

Apud Suidam (ed. Bernh.) duae glossae de Sexto leguntur, quarum utraque librorum numeri mentionem facit. *Σέξιος Χαιρωνεύς, ἀδελφιδοῦς Πλουτάρχου, γεγονὼς κατὰ Μάρκον Ἀντωνῖνον τὸν Καίσαρα, φιλόσοφος, μαθητὴς Ἡροδότου τοῦ Φιλαδελφαίου. ἦν δὲ τῆς Πυρρωνείου ἀγωγῆς, καὶ τοσοῦτον πρὸς τιμῆς τῷ βασιλεῖ ἦν, ὥστε καὶ συνδικάζειν αὐτῷ. ἐγράψεν Ἠθικά. Ἐπισκεπτικά.* (Fabr. p. 633 e conj. *εἰ σκ.*, praeter usum, ut ait Bernh. Salmasius *ἐπι* del. *ἄνευ* *ἐφεκτικά?*) *βιβλία δέκα.* — *“Οἱ μετὰ θάνατον Κομόδου ἐτόλμησέν τις Σέξιος τε εἶναι φῆσαι, καὶ πρὸς ἀνάληψιν τοῦ τε πλούτου καὶ ἀξιώματος ὁρμηθεῖν, καὶ πολλὰ γε ὑπὸ πολλῶν ἀνακριθεῖς ἐκομψεύσαστο*

σκεπτικῶν τὴν αἴρεσιν ἐκείνην ἀναλαμβάνειν. μᾶλλον δὲ τὴν καλονομένην μέθοδον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, δύναιτο ἂν μετεῖναι. Cf. Ritter, hist. phil. IV, 284. Quem igitur loco secundo proposuimus libri deperditi titulum, ei concinunt Log. 2, 327... *εἰ γε οἱ μὲν δογματικοὶ τῶν φιλοσόφων καὶ οἱ λογικοὶ τῶν ἱατρῶν τιθίσαι αὐτὴν (τὴν ἀπόδειξιν), οἱ δὲ ἐμπειρικοὶ ἀναιροῦσιν... οἱ δὲ σκεπτικοὶ ἐν ἐποχῇ ταύτῃ ἐφύλαξαν.*

*) Cf. tamen Fabr. p. 337.

ὡς μέντοι καὶ τῶν Ἑλληνικῶν τι αὐτὸν ὁ Περίναξ, ὧν ἐκεῖνος διεπεφύκει, ἀνήγετο, πλείστον ἐσφάλη, μηδὲ συνείναι τὸ λεγόμενον *δυνηθεῖς*. οὐτω που τὸ μὲν εἶδος ἐκ φύσεως καὶ ἄλλα ἐξ ἐπιτηδεύσεως αὐτῷ ἐφκει· τῆς δὲ δὴ παιδείας αὐτῷ οὐ μειοσχῆκει. —
Deinde: *Σέξτος, Λίβυς, φιλόσοφος. Σκεπτικὰ ἐν βιβλίοις ἑ. Πυρρώνεια.*

Denique Eudocia apud Villoison. in Aneed. Gr. 1781, I, 387 *περὶ Σέξιου τοῦ φιλοσόφου* ad verbum eadem ac Suidas narrat a Σέξτος usque ad *συνδικάζειν αὐτῷ*. Tum pergīt: *ἔγραψεν ἠθικά· ἐπισκεπτικά, βιβλία δέκα καὶ ἄλλα. καὶ ἕτερος, Λίβυς φιλόσοφος. ἔγραψε σκεπτικὰ ἐν βιβλίοις ἑ, Πυρρώνεια.*

6. Ex his auctoribus Diogenem et Suidam (ignorabat autem Eudociam) Fabricius p. 214, 633. (691) tanti faciebat, ut undenarium numerum idcirco sibi non indulgeret, quod denarii tutores eos esse videret. Editio Genev. utrum illos potius secuta sit an codd. mser. auctoritatem, incertum. At I. Bekkerus neglexit vel contempsit suoque Marte rem administravit. Neque vero equidem auctoritati illorum multum tribuerim; quid quod unum ex iis eumque praestantissimum nihil omnino de librorum numero dicere intelligo?

Nam loci illi quinque qui pro testimoniis habentur, cum parum concinunt tum non satis certi omnes sunt atque perspicui. Ne illi quidem, qui Sexti notitiarum suarum tantam similitudinem prae se ferunt, Suidas Eudociaque, inter se consentiunt, vix ipse sibi constat uterque. Nam quid sunt *Πυρρώνεια*? Eadem videlicet, quae *Σκεπτικά* dicuntur secundum Sexti sermonem. Tum vero Eudocia nunc decem libros novit nunc quinque. Sin diversa, in quem sensum Fabr. vertit „nec non Pyrrhonia“ et Bernh. „item Pyrrhonia“, cur Suidas haec priore gl. neglexit? Deinde Eudocia gl. priore praeter Suidae decem libros καὶ ἄλλα memorat. Jam si cum Diogene comparamus, Eudociae prius testimonium unum consentit; at Suidae secundum responderet, si *Πυρρώνεια* sensu a Scepticis diverso accipere liceret proque iis quae Diogenes dicit *ἄλλα κάλλιστα*. Huc accedit summa et Suidae et Eudociae verborum confusio, quum duos diversos Sextos permiscerent, quae causa erat, cur apud Suidam verba de Empirico spuria additaque a lectore quopiam jam dudum moneret Menagius (ad Diog. I. I.), approbante Klistero (ad Suid. I. I.). Postremo Eudociae testimonium quum fere omnem doctrinam suam e Suida deprompserit (Bernhardy in Suid. I, 1, XXXIII p.) parum valet; sed illud non parvi momenti arbitror, quod gl. priore post *βιβλία δέκα* addidit καὶ ἄλλα.

7. Sed Suidae ipsi si quam ejus rei fidem habere velimus, constet necesse est Sexti scripta eum non ignorasse. At neque Bernhardy (Comment. in Suid. cap. II.) id contendere video neque ipse Suidas mihi persuasit. Quid quod Suidam Sexti adeo incuriosum arbitror, sive ipse de numero verba illa suspecta scripsit sive alius quispiam, ut philosophi nostri libros numquam suis eum oculis vidisse existimem? Aliunde arcessivit quidquid de ipso deque doctrina ejus jactat. Quae ad Sextum vestigia ferrent, quaerebam frustra. Nam nisi justo iniquius de Suidae ingenio consilioque judicamus, si Sextum legisset, cum locutiones ille rariores, si quae ibi occurrerent, quae tamquam propriae ejus essent ac sollemnes, operi suo inserere, tum eas, quae maxime ad Scepticam pertinerent, Sexto potissimum auctore illustrare debuit. Sed neque hoc neque illud curari video. Cujus rei quasi omen quoddam accipio, quod a Suida neque nobilissimi e Sexti libris titulus commemoratur, *Πυρρώνεοι ὑποτυπώσεις* dico, tametsi luculenter apud Sextum habetur hyp. 3, 279 *τὸ πᾶν τῶν Πυρρώνεων ὑποτυπώσεων σπουδάσμα*, et tituli ejus verbum utrumque non e Sexto illustratur, sed alterum certe e Diogene.

Πυρρώνεοι. Suidas: *οἱ τὰ τοῦ Πύρρωνος φρονοῦντες αἰρετικοὶ οὕτως ἐκαλοῦντο ἀπὸ τοῦ διδασκάλου· Ἀπορητικοί τε καὶ Σκεπτικοί, Ἐφεκτικοί τε καὶ Ζητητικοί. Ζητητικοὶ μὲν ἀπὸ τοῦ πάντοτε ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν· Σκεπτικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ σκέπτεσθαι αἰ*

καὶ μηδέποτε εὐρίσκειν· Ἐφεκτικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ μετὰ τὴν ζήτησιν πάθους, λέγω δὴ τὴν ἐποχὴν· Ἀπορητικοὶ δὲ ἀπὸ τοῦ τοὺς δογματικούς ἀπορεῖν καὶ αὐτοὺς. Θεοδόσιος δὲ ἐν τοῖς Σκεπτικοῖς οὐ φησὶ Πυρρώνειον καλεῖσθαι τὸν Σκεπτικόν. εἰ γὰρ τὸ καθ' ἕτερον κίνημα κτλ.

Diogenes IX, 69 sq. ed. Meibom. .. Ἐκαταῖος .. Τίμων .. Ναυσίφανης .. οὗτοι πάντες Πυρρώνειοι μὲν ἀπὸ τοῦ διδασκάλου, ἀπορητικοὶ δὲ καὶ σκεπτικοί, καὶ εἴτε ἐφεκτικοὶ καὶ ζητητικοί, ἀπὸ τοῦ οἷον δόγματιος προσηγορεύοντο. Ζητητικὴ μὲν οὖν φιλοσοφία, ἀπὸ τοῦ πάντοτε ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν· σκεπτικὴ δὲ, ἀπὸ τοῦ σκέπτεσθαι αἰεὶ καὶ μηδέποτε εὐρίσκειν· ἐφεκτικὴ δὲ, ἀπὸ τοῦ μετὰ τὴν ζήτησιν πάθους, λέγω δὲ τὴν ἐποχὴν· ἀπορητικὴ δὲ, ἀπὸ τοῦ τοὺς δογματικούς ἀπορεῖν καὶ αὐτοὺς. Θεοδόσιος δὲ ἐν τοῖς σκεπτικοῖς κεφαλαίοις, οὐ φησὶ δεῖν Πυρρώνειον καλεῖσθαι τὴν σκεπτικὴν. εἰ γὰρ τὸ καθ' ἕτερον κίνημα κτλ. (Ed. Paris. 1850. exhibet: ζητητικοὶ μὲν οὖν ἀπὸ ... σκεπτικοὶ ... ἐφεκτικοὶ ... ἀπορητικοὶ...)

Sextus continuam hanc disputationem non habet, sed dispersis locis eas res tradit ac verbis satis diversis. Nomina definiuntur hyp. I, 7 ἢ σκεπτικὴ τοίνυν ἀγωγή καλεῖται μὲν καὶ ζητητικὴ ἀπὸ ἐνεργείας τῆς κατὰ τὸ ζητεῖν καὶ σκέπτεσθαι, καὶ ἐφεκτικὴ ἀπὸ τοῦ μετὰ τὴν ζήτησιν περὶ τὸν σκεπτόμενον γινόμενου πάθους, καὶ ἀπορητικὴ ἦτοι ἀπὸ τοῦ περὶ παντὸς ἀπορεῖν καὶ ζητεῖν, ὡς ἐνίοι φασιν, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀμυχανεῖν πρὸς συγκατάθεσιν ἢ ἄρνησιν, καὶ Πυρρώνειος ἀπὸ τοῦ φαίνεσθαι ἡμῖν τὸν Πύρρωνα σωματικώτερον καὶ ἐμφανεστερόν τῶν πρὸ αὐτοῦ προσεληλυθέναι τῇ σκέψει. In iis tamen et definitionum et ordinis earum ab Suida et Diogene discrepantia observanda est.

ὑποτυπώσεις. Suidas: ὑποτυπώσεων. χαρακτήρων, λόγων. Sextus dicit ὑποτυπώσεων hyp. 1, fin. 2, fin. ὑποτυπωτικὸς τρόπος 1, 239. ὑποτυπωτικῶς 1, 4. ὡς ἐν ὑποτυπώσει 1, 206. 222. 2, 79. 185 sim., verum nusquam locutionem in eum sensum explicat, unde Suidas interpretationem suam haurire potuerit.

His locis igitur ut Sextum Suidas se nosse non indicat, sic in permultis aliis rebus iisque, quas a nullo fere sincerius ac rectius discere potuerit quam a Sexto, non hunc sequitur auctorem sed Diogenem.

Suidas: ἐποχὴ. πρῶτος Πύρρων ἀκαταληψίας καὶ ἐποχῆς εἶδος εἰσήγαγεν.

Diogenes IX, 61 in vita Pyrrhonis: ὄθεν γενναϊότατα δοκεῖ φιλοσοφῆσαι, τὸ τῆς ἀκαταληψίας καὶ ἐποχῆς εἶδος εἰσαγαγόν.

Sextus hyp. 1, 10. ἐποχὴ δὲ ἐστὶ στάσις διανοίας δι' ἣν οὔτε αἴρομέν τι οὔτε τίθεμεν. ibid. 196. καὶ ἡ ἐποχὴ δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἐπέχεσθαι τὴν διάνοιαν ὡς μήτε τιθέναι τι μήτε ἀναιρεῖν διὰ τὴν ἰσοσθένειαν τῶν ζητουμένων et paullo antea: τὸ δὲ „ἐπέχω“ παραλαμβάνομεν ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίτι χρὴ τῶν προκειμένων πιστεῦσαι ἢ τίτι ἀπιστῆσαι κτλ.

Suidas: ἐπέχε. ... Πλάτων περὶ μὲν ὧν κατελήφεν ἀποφαίνεται, τὰ δὲ ψευδῆ διελέγχει, περὶ δὲ τῶν ἀδήλων ἐπέχει. — "Οτι Ἀρκεσίλαος ὁ φιλόσοφος διὰ τὸ περὶ πάντων ἐπέχειν οὐδὲ βιβλίον τι συνέγραψε.

Diogenes III, 52. ὁ τοίνυν Πλάτων περὶ μὲν ὧν κατελήφεν ἀποφαίνεται, τὰ δὲ ψευδῆ διελέγχει, περὶ δὲ τῶν ἀδήλων ἐπέχει. IV, 32 in vita Arcesilai: ... διὰ δὲ τὸ περὶ πάντων ἐπέχειν οὐδὲ βιβλίον, φασὶ τινες, συνέγραψεν.

Sextus. Permulta de Platone, sed haec verba frustra quaeres. De Arcesilao non pauca leguntur hyp. 1, 232 sq. et imprimis Log. 1, 150—158, similia quidem, sed quae Suidas neque ad hanc glossam neque ad alias (cf. Ἀρκεσίλαος, Φημί) adhibuerit.

- Suidas: *ἐφεκτικοί φιλόσοφοί τινες. παρὰ τὸ ἐπέχειν περὶ τῶν πραγμάτων, καὶ δογματίζειν αὐτὰ ἀκατάληπτα.*
- Diog. Prooem. 16. (τῶν δὲ φιλοσόφων οἱ μὲν γέγονασι δογματικοί, οἱ δὲ ἐφεκτικοί ...) *ἐφεκτικοὶ δὲ, ὅσοι ἐπέχουσι περὶ αὐτῶν (πραγμάτων), ὡς ἀκαταλήπτων.*
- Apud Sextum haec definitio non occurrit; vid. supra (hyp. 1, 7). Cf. etiam hyp. 2, 10.
- Suidas: *Οὐδὲν μᾶλλον. οἱ οἱ Σκεπτικοί, ἰουτέστιν οἱ Πυρρώνειοι, τὰ τῶν αἰρέσεων δόγματα πάντα ἀνατρέποντες αὐτοὶ οὐδὲν ἀποφαίνονται δογματικῶς κτλ.* (Cf. *Μᾶλλον μᾶλλον*. .. τοῦτο τὸ μᾶλλον λέγεται θετικῶς κτλ.)
- Diog. IX, 74. *διετέλουν δὴ οἱ σκεπτικοὶ τὰ τῶν αἰρέσεων δόγματα πάντα ἀνατρέποντες, αὐτοὶ δὲ οὐδὲν ἀποφαίνοντες δογματικῶς κτλ.*
- Sext. hyp. 1, 14. *ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ προφέρεσθαι περὶ τῶν ἀδήλων τὰς σκεπτικὰς φωνάς (συγκαιαίθεται ὁ Πυρρώνειος), οἷον τὴν „οὐδὲν μᾶλλον“ .. . . οὕτως καὶ ἡ „οὐδὲν μᾶλλον“ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ ἐαυτὴν φησι μὴ μᾶλλον εἶναι καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἐαυτὴν συμπεριγράφει. ibid. 188.*
- Suidas: *Σημεῖον. δὲ οὗ τὰ ἀδηλα καταλαμβάνεται παρὰ τοῖς Σκεπτικοῖς, ὃ ἀναιροῦσι διὰ συλλογισμῶν.*
- Ex Diog. IX, 97. *οὐδὲν ἄρα τῶν ἀδήλων ἂν καταλαμβάνοιτο· διὰ γὰρ τῶν σημείων λέγεται τὰ ἀδηλα καταλαμβάνεσθαι. coll. 96, magis haec videntur a Suida conflata esse quam e Sexti disputationibus hyp. 2, 96 sq. et Log. 2, 143 sq. Cf. Ktist. ad Suid.*
- Suidas: *Πύρρων. Πύρρων, Πλεισιάρχου, Ἡλείου κτλ.* Apud Diog. IX, 61 nonnulla tantum leguntur quae huc pertinent. Reliqua unde Suidas desumpserit nescio.
- Sextus. Mirum quam taciturnus Sextus de Pyrrhonis vita. Perpauca illa quae leguntur Gramm. 272. (Math. 1) et imprimis 282., Suidas nisi nescivisset, certe in usum suum convertisset.
- Suidas: *Ἀγαθόν. κοινῶς μὲν τὸ τί ὄφελος. ἰδίως δὲ ἦτοι ταῦτόν ἢ οὐχ ἕτερον ὠφελείας· ὅθεν κτλ.*
- Diog. VII, 94. *ἀγαθὸν δὲ κοινῶς μὲν τὸ τί (Paris. οὗ τι) ὄφελος. ἰδίως δὲ ἦτοι ταῦτόν ἢ οὐχ ἕτερον ὠφελείας. ὅθεν κτλ.*
- Sextus. Similiter secundum Stoicorum doctrinam sed copiosius ac rectius τὸ ἀγαθόν illustrat Sextus Ethic. 22 sq. (cf. hyp. III, 161 sq.) *οἱ μὲν οὖν στωικοὶ ... ὀρίζονται τὰγαθὸν τρόπον τῷδε „ἀγαθόν ἐστιν ὠφέλεια ἢ οὐχ ἕτερον ὠφελείας“ .. . Monuit jam Bernhardy (ad Suid. loc.) tertium boni modum, qui a Diogene non enarratur, a Sexto praeberi; quem modum etiam Suidas neglexit, quum illum unum sequeretur.*
- Suidas: *Ἀδιαφορία ... Τὸ δὲ ἀδιάφορον διχῶς λέγεται· ἅπαξ μὲν τὸ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μήτε πρὸς κακοδαιμονίαν συνεργῶν κτλ.*
- Diog. VII, 104. *διχῶς δὲ λέγεσθαι ἀδιάφορα· ἅπαξ μὲν τὰ μήτε πρὸς εὐδαιμονίαν μήτε πρὸς κακοδαιμονίαν συνεργῶν κτλ.*
- Sextus etiam τοῦ ἀδιαφόρου tres modos novit et alio ordine ponit. Ethic. 59sq. (hyp. 3, 177 sq.)
- Suidas: *Πᾶν. τὸ Πᾶν ἐστὶν ὃ τε κόσμος, καὶ καθ' ἕτερον τρόπον τὸ ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἐξωθεν κενοῦ συστήματος (σύστημα?) κτλ.*
- Diog. VII, 143. *τὸ δὲ πᾶν λέγεται (ὡς φησὶν Ἀπολλόδορος) ὃ τε κόσμος, καὶ καθ' ἕτερον τρόπον τὸ ἐκ τοῦ κόσμου, καὶ τοῦ ἐξωθεν κενοῦ, σύστημα κτλ.*
- Sext. Phys. 1, 332. *καὶ δὴ οἱ μὲν ἀπὸ τῆς στοᾶς φιλόσοφοι διαφέρειν ὑπολαμβάνουσι τὸ ὅλον καὶ τὸ πᾶν· ὅλον μὲν γὰρ εἶναι λέγουσι τὸν κόσμον, πᾶν δὲ τὸ σὺν τῷ κόσμῳ ἐξωθεν κενόν κτλ.*
- Suidas: *Ὅρος. Ὅρος ἐστὶ λόγος καὶ ἀνάλυσιν ἀπαριζόντως ἐκφερόμενος κτλ.*

- Diog. VII, 60. ὄρος δὲ ἐστὶν (ὡς φησὶν Ἀντίπατρος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὄρων) λόγος κατὰ ἀνάλυσιν ἀπαριζόντως ἐκφερόμενος κτλ.
- Sextus. Maxime diversa sunt quae περὶ ὄρων leguntur hyp. 2, 205 sq.
Suidas: Κατηγορημα. κατηγορημά ἐστι κτλ. λεκτὸν δὲ φασὶ κτλ.
- Diog. VII, 64. 63. ἐστὶ δὲ τὸ κατηγορημα κτλ. φασὶ δὲ τὸ λεκτὸν κτλ. Insequentia Suidas paullulo brevius refert.
- Sext. Log. 2, 70 τὸ λεκτὸν similibus verbis atque apud Diog. disputatur, sed catogorema non definitur.
Suidas: Ἀξίωμα. τοῦτο ἐκ κατηγορήματος ὀρθοῦ ἢ πλαγίου ἔχει τὴν γένεσιν. Ἀξίωμα δὲ ἐστὶ τοῦτο ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἢ ψευδές κτλ. Quam definitionem contexuit, ni fallor, e Diog. VII, 64 .. ἢ λεκτὸν ἐλλειπές, συντακτὸν ὀρθῆ πιώσει πρὸς ἀξιωμαίως γένεσιν κτλ. et 65. πλάγια δὲ .. ἀξίωμα δὲ ἐστὶν ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος κτλ.
- Quae permulta a Sexto de ea re disseruntur, velut hyp. 2, 104. Log. 1, 38, ibid. 2, 12. 73. 85 sq., ea ex parte simillima sunt, sed a Suida curari non videntur.
Suidas: Διαλεκτικὴ. .. διαλεκτικὴ ἐστὶν ἐπιστήμη ἀληθῶν καὶ ψευδῶν καὶ οὐδετέρων κτλ.
- Diog. VII, 42 ... ὄθεν καὶ οὕτως αὐτὴν (διαλεκτικὴν) ὀρίζονται, ἐπιστήμην ἀληθῶν καὶ ψευδῶν καὶ οὐδετέρων κτλ.
- Sextus. Dialectices definitio quae refertur hyp. 2, 213, Suidae ignota. Quam Suidas praebet, etiam ap. Sextum invenitur hyp. 2, 94 (229). 247. Ethic. 187; sed quum τὸ σημαίνον et τὸ σημαῖνον non iisdem locis memorentur, sed aliis (e. gr. Log. 2, 11), e Diogene paullum immutatam depromptam eam esse verisimile est.
Suidas: Αἵρεσις. ἢ λόγῳ τινὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκολουθοῦσα ἢ δοκοῦσα ἀκολουθεῖν. Ἰππόβοτος δὲ κτλ.
- Diog. Prooem. 20. αἵρεσιν δὲ λέγομεν, φασὶ, τὴν λόγῳ τινὲ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκολουθοῦσαν ἢ δοκοῦσαν ἀκολουθεῖν. 19. Ἰππόβοτος δ' ἐν κτλ.
- Parum diversa sunt quae leguntur ap. Sext. hyp. 1, 16. 17, sed Diogenem certe Suidas sectus est, ita tamen ut nescio quo modo Diogenis ea verba omitteret, quibus Pyrrhonei sectae nomine quodammodo non indigni dicuntur (ἐνιοὶ ... καλοῦμεν).
Suidas: Κρατυντήρια ἔγραψε Δημόκριτος κτλ.
- Ex Diogene Democriti scripta percensente IX, 46. Sed plura discere potuit e Sexto Log. 1, 136.
Suidas: Λακύνθησ. Ex Diog. IV, 59 (cf. Prooem. 19.) maximam partem.
- Sextus non commemorat inter novae Academiae conditores hyp. 1, 220.
Suidas: Σκινδαψός. ὄργανον μουσικόν κτλ. Versus a Suida laudati sunt Timonis ap. Diog. VII, 15 in vita Zenonis. At neglexit Suidas quae a Sexto dicuntur Log. 2, 133.
Suidas: Πυρίβια. τὰ εἰς τὸ πῦρ πίπτοντα ζώφια. Τῶν γὰρ ζώων τὰ μὲν χωρὶς μίξεως γίνονται, ὡς τὰ πυρίβια κτλ.
- Diog. IX, 79. ... τῶν γὰρ ζώων τὰ μὲν χωρὶς μίξεως γίνεσθαι, ὡς τὰ πυρίβια κτλ.
- Sext. hyp. 1, 41. ... τῶν ζώων τὰ μὲν χωρὶς μίξεως γίνονται τὰ δ' ἐκ συμπλοκῆς καὶ τῶν μὲν χωρὶς μίξεως γινόμενων τὰ μὲν ἐκ πυρός γίνονται ὡς τὰ ἐν ταῖς καμίνους φαινόμενα ζώφια ... Πυρίβια, vox Diogenis, quam Suidas interpretatur, Sexto ignota, at Suidae vox ζώφια, Diogeni ignota, etiam apud Sextum legitur. Tamen hinc petitam esse nemo conjiciet propter insequentia, quae Diogenem certe auctorem produunt. Mirum tamen illud τὰ εἰς τὸ πῦρ πίπτοντα. Numquid ea ad Aristot. hist. anim. 552 b 10 referenda sunt?

Hactenus quos attulimus locos, in iis a Diogene Suidam edoceri videmus res philosophiae et ipsius scepticae, quamquam si non de omnibus, at certe de his majore cum fide consulere poterat Sextum. Non lectitaverat, inquam, Sextum Suidas. Nam, ut jam alterum illud commemorem, quem magis decuit e Sexti sermone flosculos nonnullos decerpere, quibus opus suum exornaret, cum apud eum frequentes illos quosdam tum eos, qui raro apud scriptores Graecos legerentur? Accedit quod alias res, de quibus Sextus praeter ceteros fuerit copiosus, aut nullo verbo Suidas tangit aut obiter neque illius ratione habita. *Κανονίζειν* Sext. Log. 1, 158. 175. 371. 2, 379 a Suida (II, 1, 60) praetermittitur; item (II, 2, 1537) *φωνομαζειν* a Sexto usurpatum hyp. 1, 195. 207. *Συγκατατίθεσθαι* et *συγκατάθεσις*, quae apud Sextum sexcenties occurrunt (hyp. 1, 7. 13. 16. 19. 88. 89. 113. 197. 233), non tanguntur a Suida nisi gl. suspecta et brevissima *Συγκάτιαινον. συγκατατιθέμενον. συνευδοκοῦντα*. Sexti *ἀντίρροισις* et *ἀντιρρητικός (λόγος)* (hyp. 1, 21. 2, 47. 103. Log. 2, 336) a Suida ignoratur (I, 1, 486); *ἀντιλέγειν* autem Sextus hyp. 1, 6 contrario sensu dicit atque Suidas Platone auctore interpretatur (I, 1, 474). *Ἀδοξάσιως (ἀδόξαστον)*, vox scepticorum sollemnis (hyp. 1, 15. 23. 24. 226. 231. 239. 2, 13. 102. 3, 235) desideratur ap. Suidam (I, 1, 106). *Ἀντιλαμβάνεσθαι. ἀντιληπτικός, ἀντίληψις* quo sensu philosophico sexcenties a Sexto dicantur (hyp. 1, 50. 64. 96. 70. 97. 65. 95. sim.) Suidas I, 1, 474 nescit; *ἰσοσθένεια, ἰσοσθενής* vocabulorum eadem ratio (Suid. I, 2, 1079. Sext. hyp. 1, 8. 10. 26. 190. Log. 2, 159. sim.). Quid esset *ἀκατάλημιος (ἀκαταληπιεῖν, ἀκαταληψία)* non e Chrysostomo Suidas discere debebat (gl. *Ἀπρόσιτος*), sed ex hyp. 1, 1. 200. 211. 236. 2, 21. 32. 3, 9. 37. Grammat. 306. Astrol. 51. Log. 1, 408. *Δογματικοί (φιλόσοφοι)* et *δογματική* a Sexto inde ab hyp. 1, 3. ubivis memorati a Suida silentur; nam nihil ad eam rem faciunt, quae I, 1, 1422 gl. *Δογματίζει* leguntur, e Diog. III, 51. decerpta. *Ψηφοπαίκτης*, vox rarissima, lepide explicatur Rhetor. 39. hyp. 2, 250; Suidas non novit nisi in gl. *Ψηφολόγοι* (II, 2, 1714). *Ἄθεοι* a Sexto singulari quadam diligentia enumerantur Phys. 1, 51 sq.; Suidae gl. *Ἄθεον* (I, 1, 135) incertae originis et parca. *Ἐθελοκοφεῖν* eodem sensu, quo Suidas *Ἐθελοκόφων* (vid. gl.) intelligit, a Sexto usurpatur Ethic. 202; sed ille non respicit. *Ἰκτεριῶν* e Philopono illustrat; sed frequens apud Sextum (hyp. 1, 44. Log. 1, 192. 198. 2, 221. cf. *ἰκτερικός* hyp. 1, 101. 126. 211. Log. 2, 53). *Σίλφη* Sext. hyp. 3, 221 (sive *σίλφιον* cf. Fabr. ad h. l.) non laudatur a Suida gl. *Σίλφη* (et *Σίλφιον*). *Βλήτυρι (βλίτυρι)* Suidas I, 1, 999 cum *σκινδαμῶς* confert, ut Sextus Log. 2, 133. neque absimili modo explicat (cf. Suid. gl. *λόγος*); sed Sextus siletur. Ad *Νομιστενομένων* suum Suidas laudare potuit Sext. Gramm. 178. *Διατακτικώτερον (διατακτικώτερον?)*, quod e Polybio Suidas praebet, etiam ap. Sext. Gramm. 45. Sexti memorabilis observatio de *χελωνίς* et *ὑποπόδιον* (Gramm. 246) negligitur a Suida gl. *Χελωνίδος* et *ὑποπόδιον* (II, 2, 1372 et 1618). De Diagora Melio Suidas (I, 1, 1271) alios auctores sequitur ac Sextum Phys. 1, 53.

Sed jam piget indiciorum molem coacervare. Itaque qui idoneum testem Suidam de Sexto judicent, comprobent velim. Sed firmioribus utantur argumentis quam ista tam tenui similitudine, qualis est inter Sext. hyp. 1, 81 et Suid. gl. *Φύσει*. Sunt hi loci:

Suidas: *Φύσει. ὅτι οἱ παλαιοὶ ἔλεγον μηδὲν τῶν φύσει μάτην εἶναι, τὰ σχήματα δὲ τὰ συλλογισμῶν μὴ εἶναι φύσει. . . οἱ δὲ συλλογισμοὶ οὐχ ὡς σιτία καὶ ποτὰ κατὰ φύσιν ἡμῖν. ἕτεροι γὰρ οἱ ἰούτων κανόνες, ἔθνη, νόμοι καὶ ἐπιτηδεύματα δημοσία καὶ καθ' ἑκάστον καὶ καθ' ἄνδρα ἰδίᾳ. μεταθέσθαι γοῦν ἔξεστιν αὐτὰ καὶ πρὸς τὴν ἐναντιωτάτην μεταβαλεῖν. ὡς ἂν τις ἐθέλοι, διαταῖν. ὅθεν ἐνίοις οὐδὲ τὰ φύσει δοκοῦντα φθαρτικὰ σιτία καὶ δηλητήρια φάρμακα προσενεγκαμένους ἐφάνη λυπηρά. φασὶ γοῦν*

τὴν Ἀττικὴν γυναῖκα τοῦ κωνείου καθάπερ λαχάνων ἐσθίειν καὶ τὸ Ποτικὸν θηρίον, ὅστις ποτὲ ἦν ὁ Μιθριδάτης ἐκεῖνος...

Sextus: κατὰ δὲ ἰδιοσυγκρισίας διαφέρομεν ὡς ἐνίους κρέα βόεια πετραίων ἰχθυοδίων ῥᾶον πέττειν καὶ ὑπὸ Λεσβίου οἴναριον εἰς χολέραν περιτρέπεσθαι. ἦν δέ, φασίν, γραῦς Ἀττικὴν τριάκοντα ὀγκὰς κωνείου ἀκινδύνως προσφερομένη, Λύσις δὲ καὶ μηκωνίου τέσσαρας ὀγκὰς ἀλύπως ἐλάμβανεν. καὶ Δημοφῶν μὲν...

Ad ea Suid. verba quae insignivimus novissimus editor haec: „Sext. Emp. p. 22. Toup. MS. Luculentus est locus Pyrrh. Hyp. 1, 14, 81.“ Sed ipse Sextum non agnoscere videtur tamquam auctorem, quod paullo ante dicit: „Vid. Fabric. Sext. Emp. p. 9. Toup. MS. Hoc nihil ad Suidam. Locus scriptoris non ineruditi...“. Quem locum nescio equidem unde Suidas attulerit aut utrum pluribus e scriptoribus conglutinaverit an ex uno petierit; sed de muliere Attica fabellam non Sexto deberi cum propter ceteram discrepantiam persuasum habeo tum propter illa καθάπερ λαχάνων, quod additamentum Suidae ingenium sermonemque non sapit.

8. Itaque aliunde Suidas mutuatus est, quae de Sexti librorum numero sentit, non ab ipso Sexto didicit. Neque diu haereo, unde hausta dicam. Prodit Eudocia iis verbis, quae apud Suidam leguntur, ἐπισκεπτικά, βιβλία δέκα addens: καὶ ἄλλα. Quae sive e Suidae plenioribus libris sive ex alio fonte hausit (cf. Bernh. in Suid. I, 1, XXXIII), Diogenem, credo, indicant, Suidae familiarissimum, enarrantem l. l.: Ἡροδότου δὴ δῆκουσε Σέξτιος ὁ ἐμπειρικός, οὗ καὶ τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν καὶ ἄλλα κάλλιστα. Is ergo unus rei testis locuples videtur.

Sane Diogenes in Sexti scriptis non peregrinus. Omniane legerit an nonnulla neque facile intellectu neque ad rem nostram interest. Hypotyposeon libros aut omnes aut primum certe non ignorat. Namque in vita Pyrrhonis postquam dixit (IX, 79) αἱ δ' ἀπορίαι κατὰ τὰς συμφωνίας τῶν φαινομένων ἢ νοουμένων, αἷς ἀπεδόσαν (sc. οἱ σκεπτικοί §. 76), ἦσαν κατὰ δέκα τρόπους, καθ' οὓς τὰ ὑποκείμενα παραλλάττοντα ἐφαίνετο. τούτους δὲ τοὺς δέκα τρόπους καθ' οὓς τίθησιν, εἰς πρῶτος (Is. Casaub.: τούτων δὲ τῶν δέκα τρόπων, οὓς τίθησιν, εἰς πρῶτος) κτλ., in decem hos scepticorum modos describendos haud mediocri diligentia insistens operae pretium habet observare, Sextus quos modos sui ordinis diversis locis posuerit. ἐννατος ὁ παρὰ τὸ ἐνδελεχές... τὸν ἐννατον Φαβωρήνος ὄγδοον Σέξτιος δὲ καὶ Αἰνεσίδημος δέκατον. ἀλλὰ καὶ τὸν δέκατον Σέξτιος ὄγδοον φησι, Φαβωρήνος δὲ ἐννατον (ibid. 87). Agitur res a Sexto Pyrrh. hyp. I, 36—164.

In prioribus libris nulla quod ego sciam apud Diogenem Sexti mentio, ne in Prooemio quidem. At paullo post in eodem libro commemorandi rursus locus est. Recensentur enim, qui post Timonem scepticam professi sunt (115, 116). Quorum in numero quum Sextus esset, quid erat quo illum eundem esse, quem modo ante laudavisset, quum praesertim cognomine ante non memorato exornaret (ὁ ἐμπειρικός), magis perspicue Diogenes significare posset, quam si decem scepticorum modos eum tractavisse in memoriam reduceret? Hoc illud est quod dicit in fin. libri IX: Ἡροδότου δὲ δῆκουσε Σέξτιος ὁ ἐμπειρικός, οὗ καὶ τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν καὶ ἄλλα κάλλιστα i. e. cujus sunt et decem modi illi quos dixi (τὰ) scepticorum et alia pulcherrima.

Mirabuntur qui audient. Nam nihil omnino de Sexti librorum numero Diogenem tradidisse contendo. Sed dicant illi velim, cur Diogenes, de libris Sexti si loqueretur, non aequè perspicue dixerit ac modo ante de Aenesidemo: „ὅς καὶ Πυρρωνείων λόγων ὀκτώ συνέγραψε βιβλία“? Tum, quod gravius est, cur τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν maluit dicere quam, quod vere Graece dicitur, τὰ δέκα σκεπτικά? Et si τὰ δέκα significent „libros

illos“ i. e. summae famaе atque auctoritatis, ut nemini non noti sint, quod vv. dd. volunt, haud parum offensionis habet, quod Diogenes ipse Sextum in Prooemio non commemoravit neque libros ejus videtur nisi in vita Pyrrhonis consuluisse. Deinde, si τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν libros adv. dogm. et mathem. esse vv. dd. volunt, mirabimur, opinor, quod Diogenem hos libros quos ceterum minus curabat, ut videtur, expressis verbis vocare, hypotyp. vero libros quos maxime respiciebat strictim suspensisque verbis καὶ ἄλλα κάλλιστα tangere. Denique ut uno verbo absolvam: qui decem tropis Scepticorum doctrinae quasi summam ac fundamentum contineri semel percepit, si τὰ δέκα τῶν σκεπτικῶν audiat, quid tandem aliud intelliget?

At Suidas et Eudocia βιβλία δέκα dieunt et Eudociae verbis καὶ ἄλλα Diogenem eos secutos esse indicari ipse supra monui. At falsi sunt, sive Diogenis verba legentes Scepticorum modorum non meminerant sive propter Πυρρωνείων λόγων ὀκτὼ βιβλία Aenesidemi quae paullo ante memorantur. An Graeculos illos minus errare potuisse contenderis quam Fabricium ceterosque nostrae aetatis viros, inter quos Brandis, hist. phil. III, 2, 209 perversae loci interpretationi adeo indulgit, ut ἐνδεκα pro δέκα legendum conjiceret?

9. Quo ordine libros Sextus conscripserit vel potius conscriptos collocaverit, compluribus ipse locis indicat. Primum locum obtinent hypot. libri, medium Dogm., tertio ponendi sunt Mathem. Nam in hyp. Sextus raro alios libros tamquam testes adhibet; quos vero citat, eos nondum confecit, sed conficere in animo est. 1, 21. κριτήριον δὲ λέγεται διχῶς, τό τε εἰς πίστιν ὑπάρξεως . . . , περὶ οὗ ἐν τῷ ἀντιρρητικῷ λέξομεν λόγῳ = Log. 1, 29 sq. τό τε τοῦ πράσσειν, . . . περὶ οὗ νῦν λέγομεν. 2, 215. διαλεξόμεθα μὲν καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς δὴ λεγομένοις = Phys. 1, 330 sq., ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος . . . ibid. 219. πλατύτερον μὲν ἐν ἄλλοις διαλεξόμεθα (cf. supra §. 3), ὡς ἐν συντόμῳ δὲ νῦν ταῦτα λέξομεν. Neque minus igitur opus futurum significatur verbis 1, 222 πλατύτερον μὲν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι διαλαμβάνομεν cf. Phys. 1, 105. 64. 2, 258. Ethic. 28. 70. 230. Math. 28. Arithm. 11. sim. νῦν δὲ ὡς ἐν ὑποτυπώσει διαλαμβάνομεν*). At ad hyp. scriptor in ceteris lectorem tamquam ad librum jam compositum saepissime remittit, etsi non verbo at re. Dogm. in. ὁ μὲν καθόλου τῆς σκεπτικῆς δυνάμεως χαρακτήρ μετὰ τῆς προσηκούσης ἐξεργασίας ὑποδέδεικται, τὰ μὲν . . . τὰ δὲ . . . ἐκτυπωθεῖς. — Log. 1, 29. ἐν τοῖς περὶ τῆς σκεπτικῆς ἀγωγῆς ἐξεθέμεθα = hyp. 1, 21 sq. — Log. 1, 345. ἐδείξαμεν τοὺς παρὰ τῷ Αἰνησιδήμῳ δέκα τρόπους ἐπιόντες = hyp. 1, 36 sq. — Phys. 1, 95. περὶ μὲν τῆς τοῦ αἰτίου νοήσεως ἐν ἄλλοις ἀκριβέστερον διελέχθημεν = hyp. 3, 13 sq.***) — Eth. 144. ἤδη παρεστήσαμεν καὶ πρότερον, ὅτε περὶ τοῦ σκεπτικοῦ τέλους διελεγόμεθα = hyp. 1, 25 sq. — Math. 33. ὁ τε γὰρ τεχνίτης συνηπόρηται ἡμῖν τοῖς τῆς τέχνης θεωρήμασιν ἐν τῷ σκεπτικῷ τόπῳ = hyp. 3, 259 sq. Deinde Dogm. in Math. jam confecta dicuntur. Math. 35. ἐκ τῶν . . . προεγχειρημένων ἡμῖν ἐν ταῖς πρὸς τοὺς φυσικοὺς ἀντιρρήσεσι = Phys. 1, 195. 2, 310 sq. — Geom. 116. fin. ἐν τῷ πρὸς τοὺς φυσικοὺς ὑπομνήματι παρεστήσαμεν = Phys. 1, 277 sq. Denique corporis utriusque libri quomodo alium alius excipiant, non est quod multis moneamus. Adv. Dogm. librorum est hic ordo: Log., Phys., Eth. cf. Dogm. 24. Log. 2. fin. Phys. 1, 1.

*) Bekk. pro secundo διαλαμβάνομεν conj. φαρμέν (λέγομεν, ὑπομνησκομεν). Sed in priori διαλαμβάνομεν mendum esse sentio scribendumque διαλεξόμεθα, ut hyp. 2, 219. Nam quae C. L. Kayser in Philologo, 1849 p. 48 ad conjecturam suam ἐν τοῖς ὑπομνήμασι διεξήλθομεν disputavit, satis temere dicta sunt, quod praeter ἰατρικὰ ὑπομνήματα nulla alia ὑπομνήματα a Sexto scripta, ἰατρικὰ vero ante hyp. libros confecta sine causa censebat; ceterum διεξέρχεται Sextum etiam de breviori disserendi modo usurpare discere poterat ex hyp. 3, 279 ὡς ἐν ὑποτυπώσει διεξελθόντες.

**) Fabricius quum pro νοήσεως legeret κινήσεως („de motu causae“) locum male intellexit.

Phys. 2. fin. Eth. init. Itaque Log. 2, 291 ὑστερον διδάξομεν = Eth. 219 sq. — Ethic. 225. παρεσιτάκαμεν ἐν τοῖς πρὸς τοὺς φυσικοὺς = Phys. 1, 437-39. ibid. 365 sq. — Adv. Math. ita se excipiunt: Gramm., Rhet., Geom. et Arithm., Astrol., Music. Cf. praeter librorum clausulas Math. 8, Gramm. 160, Rhet. 48. 52. 59. 107. (= Gramm. 155 sq.) Geom. 116 fin. (= Gramm. 162 sq.) Arithm. 4. Mus. 28. (= Gramm. 277 sq.) 56. — Ex deperditis autem et περὶ ψυχῆς libri et *ἰατρικά* ista ante Dogm. et Mathem., *ἐμπειρικά* vero, si ab iis quae *ἰατρικά* dicuntur diversa fuerint, certe ante Mathem. ponenda videntur. Cf. ll. ll. §. 3.

His perpensis nemo jam erit quin miretur, de ordine librorum quum Sextus ipse satis clare dixerit, editiones Genevensis a. 1621. et Fabricianam hypot. libris bene praemissis Dogmatica Mathematicis male postposuisse, donec I. Bekkerus primus, qua fuit mira sagacitate, justum genuinumque ordinem revocaret (cf. Bkk. praef. p. IV.). Hypotyposeon est scepticorum doctrinae naturam adumbrare, ut scepticus qualis sit quibusque sentiendi agendive rationibus a ceteris philosophis differat patefiat. His quasi fundamentis jactis adv. Dogm. libris ad singulas dogmaticae philosophiae disciplinas, logicam, physicam, ethicam impugnandas pergitur (cf. adv. dogm. init.). Quibus utrisque libris tota sceptica absolvitur. Denique Sextus libros adv. Math. addidit, qui e doctrinae scepticae praeceptis artium liberalium magistros deridentes atque cavillantes exoterici magis quam doctrinae pars dicendi videntur.

10. Sed ut dicam quod sentio, quoniam aliud est libros exarare, aliud exaratos atque confectos in ordinem adducere, diverso ordine Sextum libros scripsisse ac quo scriptos possuisse dixi quin credam impetrare a me non possum. Quamquam in rebus ejusmodi quam incertum sit judicium quamque difficile opinionem suam alteri probare non ignoro. Sed quod nostrum fere cuique usu venit, ut in scriptis suis nescius quasi vitae aetatum suarum speciem imprimat, cur illi accidisse negemus? Itaque quum philosophiae et arti medicae Sextum constanti aetate operam dedisse mihi propono, libros adv. Mathem. ante ceteros esse exaratos sentio. Juvenis erat, credo, quum hos scriberet artiumque liberalium doctores tamquam adversarios debiles atque etiam circumscriptores impugnare conaretur; ab his quae modo in scholis perceperat artium praecepta, taedebat eorum Sextum ab Herodoto suo sive ab alio philosophia imbutum; juvenili ardore et lascivia elatus, ut fere fit, in proelio quod committebat non solum vera cum falsis commiscebat, verum etiam contumeliis eos a quibus institutus erat atque cavillationibus onerabat. Quae cum ageret, nescio an ab ipsis scepticae doctoribus aut eorum scriptis adversus unam alteramve ex artibus liberalibus armorum pars suppeditaretur; sunt enim in libro adv. Astrol. argumenta, quibus aetas illa tamquam communi praesidio videatur usa esse, quod etiam apud Favorinum Gellii (14, 1) occurrunt.

Sed imprimis adv. Gramm. liber tale auctoris ingenium moresque tales prae se fert, ut nostris temporibus puerum e schola modo egressum quempiam adversus eos, qui paullo ante magistri ejus fuerant, insolentius se jactantem et inscientiae accusantem audire videaris. Nam queritur Sextus (41. 42.), quod more aetatis suae propemodum ab infantia et ab ipsis incunabulis traditus esset grammaticae, ex qua tamquam e carceribus ad alias disciplinas dimitteretur; eos vero doctores supra omnes disciplinas gloriantes Sirenium instar decipere solere homines natura seiscitandi cupidos studiique verum cognoscendi plenos et falso rerum cognitionem se tradituros polliceri; nam non flocci esse, quae et sciant et doceant. *Λιχνος*, inquit, ἡ ψευδώνυμος αὐτῶν τεχνολογία; increpat τοὺς μὴδὲ δύο σχεδὸν ῥήματα δεξιῶς εἶρειν δυναμένους γραμματικούς θέλοντας ἕκαστον τῶν μέγα δυναθέντων ἐν εὐφραδείᾳ καὶ ἑλληνισμῷ παλαιῶν . . ὡς βάρβαρον ἐλέγχειν! (98). Πολὺς λήρος (141), inquit, artis grammaticae; *πέρπερος καὶ περιεργότερα* ea maximam partem (54); materia ejus *ἀδόλεσχον καὶ γραμματικῆς γασολογίας πλήρες* (141); *πολλὴ καὶ ματαιὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς* . .

μωρολογία, qua opus non est (174). Ironice dicuntur *θανυμάσιοι* (223) et laudatur eorum *ἀκρίβεια* (154. 168) et *ἐπιρέχεια* (141); sed revera *τειυφωμένοι* (55) et *ώφρωνωμένοι* (301), immerito de arte sua gloriantur, (97 . . . *διὰ τὸ ἐπ' αὐτῇ κομᾶν καὶ μέγα φρονεῖν τοὺς γραμματικούς*), reprehendenda *γραμματικὴ παχύτης* (70. 144 cf. *ὅτιως γραμματικόν* 277), digni illi qui derideantur (266 *καταγελᾶν ἄξιον τῶν λεγόντων* . . .) similesque eorum, qui litterarum rudes sunt (*ὁ γραμματικὸς καὶ ὁ ἰδιώτης* 302). Ab hac grammaticorum contemptione vide quantum distet philosophorum ejus veneratio, neque scepticorum solum sed fere omnium. Jam enim novit ille quidem Pyrrhonem suum scepticesque placita (306. 315), jam dogmaticos leviter reprehendit (306 *δογματικὴ θρασύτης* inquit), verum tamen doctrinae, cujus interpret clarissimus postea futurus erat, nondum uni totus adeo addictus, ut non universum fere philosophorum gregem permagni faciat ac diligat (296 *φιλόσοφοι δὲ καὶ οἱ λοιποὶ συγγραφεῖς διδάσκουσι τὰ ὠφέλιμα τῶν πραγμάτων*, cf. 280), inter quos praeter *τὸν σοφὸν Ἐπίκουρον* (57) hoc libello saepius non sine plausu commemoratum (49. 272 sq.) paullulum studiosior est vel Platonis (98. 301), quocum postea nihil fere negotii esse vellet (hyp. 1, 221). Quid quod illa *ὄπερ, εἰ θεμιτὸν εἰπεῖν, οὐδὲ θεοῖς ἀντιὸν ἔστιν* (81) et *ἵνα δὲ μὴ δοκῶμεν ἐν πᾶσιν ἀπορητικοὶ τυγχάνειν* (214) Sextum in rebus, quae ad philosophiam pertinent, adhuc incertiore ac modestiorem esse indicant, quam qualis ex aliis libris cognoscitur? Postremo quos laudibus effert scriptores, Thucydidem Platonem Demosthenemque (98 cf. 59), quorum e sermone haud parvos, ut videtur, fructus sibi percepit, quum ad librum adv. Gramm. accingeretur, eos quasi de manibus deposuisse modo videtur.

Juvenis, inquam, et ante ceteros exaravit Sextus libros adv. Math. et imprimis adv. Gramm., verum quum cunctos ederet, insertis locis quibus ad hyp. et Dogm. libros praemissos relegaret, illos extremo loco posuit.

Berolini mens. Febr. 1874.

Eug. Pappenheim.